

Àngel Acosta, l'art d'una vida

Maria Acosta Curto
periodista

Es percep una olor característica i inconfusible, la fragància d'aquest taller és el resultat d'una mescla de pintura i aiguaràs amb un toc de fusta. El iaio no em veu, està d'esquenes, i m'hi estic una estona, observant-lo. Quan em veu somriu d'immediat i em contagia aquella alegria canària, aquell tarannà amigable, aquella felicitat ingènua tot i l'adversitat de la vida. I m'abraça fort, ben fort. I m'adono que aquell caliu és un dels records més preuats que la vida ens brindarà a tots dos.

De sobte, la notificació d'un misatge al mòbil em fa prendre consciència de la realitat: "Gràcies per recordar-nos novament a ton iaio. Hem fet memòria de moltes vivències compartides i no hem pogut evitar emocionar-nos. Durant una estona semblava que tornés a estar present a les nostres vides. Gràcies, de debò". Som al 2022 i enguany celebrem el centenari del pintor i escultor Àngel Acosta, Jalo, com l'anomenàvem els més propers. Aquell taller resta exactament igual que quan el va deixar a l'abril del 2015, però amb la diferència que en l'actualitat hi predomina una solitud ensordidora i un fred indòmit que et cala fins als ossos. La setmana passada vam parlar de Jalo al saló de plens de l'Ajuntament de Tortosa en una conferència sobre la seua vida i la infinita petjada artística que ens va deixar.

Àngel Acosta Martín va néixer al Puerto de la Cruz (Tenerife) el 25 de novembre de 1922. Va ser el cinquè fill, d'un total de sis, fruit del matrimoni entre Francisco Acosta i Encarnación Martín. Des de ben petit, va tenir un talent especial per a la pintura i, posteriorment, per a l'escultura. Després de formar-se acadèmicament a l'illa veïna de Gran Canària va tenir la possibilitat de continuar els estudis a Madrid o Rio de Janeiro. Però, finalment, el destí el va portar a Tortosa el 1947 per ser el director artístic d'un taller de mobles de luxe.

Àngel Acosta, amb la seua dona i els dos fills. / CEDIDA

I va ser aquí, a la capital del Baix Ebre, on va formar la seua família. El 1949 va tornar momentàniament al Puerto de la Cruz per casar-se amb la núvia de tota la vida, l'Argelia Padrón. D'aquesta unió van néixer, posteriorment, els seus dos fills: Jesús i Àngel. Tot i que la vida va deparar a aquesta família un colp molt dur, la mort del seu primer fill amb tan sols 18 anys, l'esperit de superació, la resiliència i

l'estima per la seua família el van fer seguir endavant.

Després d'estudis simultanis a Barcelona, Jalo va emprendre un camí artístic que portaria la seues obres arreu del món. Una bona mostra n'és la *Verge jacent*, a l'Habana (Cuba); *La beata Juana Jugán*, ubicada a diferents continents; o multitud d'obres sacres i profanes -com deia ell- repartides arreu de l'Estat espanyol.

De fet, a la diòcesi de Tortosa tenim la sort de comptar amb infinites obres d'Àngel Acosta; així com també a la capital del Baix Ebre, amb les escultures que vesteixen les places de Mossèn Sol o la Corona d'Aragó.

Som afortunats de veure, a tocar de casa, l'evolució tant pictòrica com escultòrica d'Acosta. Si n'analitzem el llegat, veurem com va renovar-se continuament, com va buscar l'ex-

cellència i com va provar tota mena de materials. Reconeixem una primera època més d'acadèmia, així com un període posterior amb traços rectilinis i molt marcats. Finalment, advertim un estil més realista, fins al punt que els seus quadres i les seues escultures semblen reals, com són la *Verge de les Angoixes*, de la Confraria de la Puríssima Sang de Tortosa, o el *Pas del Despullament*, de la Confraria del Sagrat Cor de Jesús.

Per a Jalo un artista havia de ser autocrític, sincer i cruel amb ell mateix. Sabia que la perfecció no existia, però això no li impedia millorar constantment. Fins al darrer dia, l'artista es va il·lusionar per descobrir coses noves, és per això que va esculpir tota mena de materials com la fusta, la pedra, l'alabastre, el bronze, l'argila, el guix, etc., de la mateixa manera que va pintar retrats, paisatges, abstractes, pintures murals, entre d'altres. Tallava des d'un baix relleu fins a un bust o una escultura. Pintava des d'un quadre a sobre d'una tela fins a sobre d'una radiografia.

La seua manera de ser i fer, humil i humana, així com la seua personalitat afable i el seu caràcter obert li van permetre gaudir de la companyia de persones d'arreu. I l'afecte per les dos terres que el van veure néixer i créixer professionalment es va veure reflectit per la seua gent. I és que Àngel Acosta va ser nomenat Fill Predilecte del Puerto de la Cruz el 2001, així com designat Fill Adoptiu de Tortosa el 2005. A més, en tots dos municipis s'hi va inaugurar la plaça Àngel Acosta Martín, el 2005 i 2016 respectivament.

Enguany, doncs, commemorem el centenari d'un artista prolífic, però també el d'un home que va estimar totes les persones que va conèixer: familiars, amics, coneguts, veïns... I en cadascú de nosaltres hi viu un Àngel Acosta amb un somriure permanent. No tinc cap dubte que celebra els cent anys acompanyat dels qui més estima: la seua dona i els seus dos fills. Nosaltres, des d'aquí, els recordem dia rere dia. Gràcies per l'art de tota una vida! Felicitats, Jalo! ■